

“LELLE KIT” - VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓ

1. Előszó, köszöntő

Tanuljunk meg tanulni! – Néhány szó, egy mondat nagy hatással van az életünkre, a gyermekeink jövőjére. Ahhoz, hogy megtaláljuk a hozzánk legjobban illeszkedő állást vagy munkalehetőséget, elengedhetetlen, hogy rendelkezünk tanulási kompetenciákkal. A tanulók és diákok általában olyan oktatási intézményeket keresnek, melyek amellet, hogy a legkorszerűbb szakmai tudást biztosítják számukra, jó készségekkel is felvérteznek őket.

A LELLE Kézikönyv egy olyan, lépésről lépésre szóló rugalmas módszertani eszközök gyűjteménye, mely a tanulási kompetenciák erősítését segíti [kritikus gondolkodás, a problémamegoldás és a saját tanulási folyamat menedzselése](#) készségek fejlesztésével. A vonatkozó szakirodalom valamint az európai országokban végzett kutatások során ezek a készségek bizonyultak alapvető fontosságúnak a munkaerőpiacra történő belépéshez. A módszertan úgy lett kidolgozva, hogy a tevékenységek és feladatok könnyedén beépíthetők legyenek a meglévő tantervekbe, így a hallgatók készek szembenézni a munkahelyi élet kihívásaival, amikor elkezdene dolgozni.

Tanulmányozza át a LELLE Kézikönyvet, mely kisebb információs csomagokat tartalmaz! Ezek a csomagok, más néven modulok, külön-külön is használhatóak, így nem szükséges megnyitni az összes modult, elég csak azt vagy azokat, melyek éppen érdekesek számunkra.

A LELLE Kézikönyv egy profilfelmérési eszközt is tartalmaz a hallgatók (ön)értékeléséhez, mely lehetővé teszi az egyéni igényekre való összpontosítást, valamint a legoptimálisabb foglalkozások tantervbe való integrálását. A LELLE Kézikönyvben egy képzési anyag is található, már tesztelt tevékenységekkel, feladatokkal és hozzá tartozó sablonokkal. A tanulási készségek fejlesztésének tantervbe való beépítéséhez tartozó részletes leírás pontos útmutatást tartalmaz az ajánlott implementációs folyamatokhoz. Az életszerű tapasztalatok biztosításához a LELLE Kézikönyv tartalmazza azon kollégáink és hallgatóink „kalandjait”, akik részt vettek a LELLE Kézikönyv pilot moduljaiban. Amennyiben érdeklődik a kidolgozott dokumentumok, eszközök és anyagok háttere iránt, a kutatásunk eredményeit, az idézett hivatkozásokat és a vonatkozó szakirodalmat tartalmazó beszámoló választ ad kérdései.

A LELLE Projekt az Európai Bizottság támogatásával valósult meg. Ez a kiadvány kizárólag a szerző véleményét tükrözi és a Bizottság nem vonható felelősségre bármilyen itt bemutatott információ további felhasználásáért. Projekt szám: 2015-1-HU01-KA203-013619

Üdvözljük a LELLE Kézikönyvben! A LELLE partnerek örömmel osztják meg tudásukat, praktikáikat és meghívják Önt, hogy csatlakozzon a LELLE Közösséghez. Szívesen fogadjuk gondolatait, tapasztalatait és további ötleteit!

2017. szeptember 20.

2. Köszönetnyilvánítás

A LELLE Projekt sikeres bevezetése nem jöhetett volna létre a tanulási készségeket fejlesztő foglalkozásokon részt vevő hallgatók lelkesedése és őszintesége nélkül.

Köszönet az Európai Unió Erasmus+ Program szervezetének a projekt szakmai és pénzügyi háttérének támogatásáért.

A Projekt a következő kollégák kemény munkájának köszönhetően valósult meg:

- [Pannon Egyetem Gazdaságtudományi Kar, Magyarország](#) (Dr. Csizmadia Tibor, Dr. Fehérvölgyi Beáta, Dr. Gyurácz-Németh Petra, Kigyós Tamás MA, Dr. Kővári Edit, Dr. Raffay Ágnes, Vámosi Réka MA)
- [Wrocław Gazdaságtudományi Egyetem, Lengyelország](#) (MA Agnieszka Pietrus-Rajman, PhD Sylwia Wrona, MA Marek Prokopowicz, PhD Eng. Dorota Kwiatkowska-Ciotucha, PhD Eng. Urszula Załuska, MA Marzena Gmiterek)
- [BEST Institut für berufsbezogene Weiterbildung und Personaltraining GmbH, Ausztria](#)
- [Open University of the Netherlands, Hollandia](#) (Dr. Christian M. Stracke, Dr. Esther Tan)
- [Európa Konzorcium Regionális Fejlesztési Nonprofit Kft., Magyarország](#) (Erdős Krisztina; Lábodi István; Lesták Eszter; Ötvös Éva)

3. A LELLE Kézikönyv célja

A LELLE Kézikönyv kidolgozásának célja egy eszközkészlet biztosítása volt a felsőoktatási és szakképzéssel foglalkozó intézmények számára, mely támogatást nyújt az oktatóknak ahhoz, hogy a munkaerőpiacra (újra) belépő tanulókat, legfőképpen a friss diplomásokat, megfelelő tanulási készségekkel lássák el a tantervbe épített készség fejlesztésnek köszönhetően. A LELLE partnerek egy rugalmas és moduláris eszközkészlet kialakítására törekedtek, mely tovább bővíthető egyéb foglalkozásokkal és feladatokkal az alap készségek, mint a *kritikus gondolkodás*, *problémamegoldás* valamint a *saját tanulási folyamat menedzselése* elmélyítésére. A LELLE Kézikönyv kiegészíthető új készségekkel valamint kapcsolódó kompetenciákkal is.

A módszertan és a tréning anyagok kidolgozásánál a partnerek nem csak az egyetemi, illetve szakképzéssel foglalkozó intézmények oktatóit támogató eszköz kialakítása mellett döntöttek, hanem beiskolázási céllal a középiskolai oktatási intézményeket, az általánosságban vett tanulókat, valamint HR szakembereket is célba vettek. Ezáltal a szakirodalmi hivatkozások, a szakmai oldalakhoz tartozó linkek a LELLE Kézikönyv felhasználóit segítik a hasonló foglalkozások és feladatok megtalálásában. A LELLE Kézikönyvvel betekintést nyerhet, hogyan lehet a fent említett készségeket a meglévő tantervekbe integrálni.

A LELLE Kézikönyv egy kiváló eszközkészletet nyújt Önnek, amennyiben Ön...

...egyetemi oktató, vagy szakképzéssel foglalkozó intézményben tanít, mivel:

az ebben foglalt tevékenységek segítségével gazdagíthatja az órákat, előadásokat vagy szemináriumokat, a feladatok üdítően hatnak a hallgatókra/tanulókra az órák alatt, és (újra) felkelti érdeklődésüket a téma iránt – a tantárgy jellegétől függetlenül. Közelebb kerülhet a hallgatókhoz, kevésbé formális kapcsolatot alakíthat ki velük, és elnyerheti bizalmukat. Ennek eredményeképpen a hallgatók tudásának rejtett kincsei tárulhatnak fel, melyet a saját tudományos munkája vagy kutatása során is hasznosíthat. Röviden, több hallgatót fog vonzani az óráira.

... olyan középiskolai tanulókat oktat, akik egyetemen szeretnék folytatni tanulmányaikat, mert:

több „munícióval” fog rendelkezni, hogy megtaníthassa diákjainak, hogyan kezeljék a tanulási folyamataikat az egyetemen, ahol nincsenek rendszeres dolgozatok és ismétlések. Olyan kiegészítő anyag lesz a kezében, mely lehetővé teszi, hogy a diákjai megtanulhassák megkülönböztetni a lényeges információt a feleslegetől. Bármely tantárgy tartalmát fejlesztheti a fizikától kezdve a művészeteken keresztül az irodalomig. Ezáltal a diákjai felkészültebbek lesznek az egyetemi kihívásokkal szemben. Azok számára, akik dolgozni kezdenek a középiskola után, egy olyan know-how-t fog tudni biztosítani, mely felvértezi őket a munkahelyi kihívásokkal szemben, és amelynek segítségével gyorsan tudnak majd alkalmazkodni a felmerülő szituációkhoz.

... toborzó vagy HR szakértő, aki álláskeresőket interjúztat a munkáltatók megbízásából, mert:

tájékozottabb lesz az egyetemek illetve szakiskolák által kínált képzésekkel kapcsolatban, és tisztában lesz vele, hogy mit várhat el azoktól a tanulóktól, akik az Ön cégéhez jelentkeznek. Amennyiben Ön is tart tréningeket az új belépőknek, akkor a LELLE Kézikönyv modulokat hozzáigazíthatja a tréning előírásaihoz és igényeihez.

... egy felsőoktatásban tanuló hallgató, aki időt szánna arra, hogy a munkaerő piaci igényekhez alkalmazkodjon, mivel:

új elvárásoknak kell megfelelnie, könnyedén kell alkalmazkodnia különféle szituációkhoz, gyorsan kell megértenie és megtanulnia, hogyan birkózzhat meg a feladataival. Amennyiben készen áll szembenézni ilyen kihívásokkal, az nagyban hozzájárul az önbecsülésének növekedéséhez, sokkal magabiztosabb és felkészültebb lehet a jövőbeni kihívásokkal szemben.

4. A LELLE Kézikönyv szerkezete

A LELLE Kézikönyv a tartalom jellege és a javasolt felhasználása alapján 5 modulra bontható:

- [1 Modul: Általános áttekintés és háttér információk](#)
- [2 Modul: Jó gyakorlatok a tanulási készségek fejlesztésében](#)
- [3 Modul: Képzési anyag mentoroknak és trénereknek](#)
- [4 Modul: Javaslatok a tanulási készségek fejlesztésének tantervi beintegrálására](#)
- [5 Modul: Tanulási készségek fejlesztésének tapasztalatai](#)

Az öt modulból három a “Tanuljunk meg tanulni” koncepció szakmai aspektusait taglalja, egy pilot során szerzett tapasztalatokat foglalja össze, egy modul pedig a projekt háttérét ismerteti.

A LELLE Kézikönyv szerkezete lehetővé teszi...

... hogy a LELLE Kézikönyv egyes moduljai önállóan is hasznosíthatók legyenek – nem szükséges minden modult végigolvasni ahhoz, hogy megtaláljuk az általunk keresett részt, tehát könnyen ki lehet választani a számunkra érdekes modult, amelyben aztán el tudunk mélyedni.

... hogy könnyen elérhetővé váljanak a magyarázatok, a logikailag egymásra épülő anyagok – a linkeknek és a kereszthivatkozásoknak köszönhetően egyszerűen meg lehet találni a keresett részt a Kézikönyvben, mely megkönnyíti a felhasználó számára a megértést.

... hogy minden egyes dokumentum önállóan is használható legyen – nem csak az egyes modulok, hanem minden egyes dokumentum tartalmazza a szakirodalmi hivatkozásokat illetve a kapcsolódó anyagok elérését segítő linkeket.

... hogy könnyen alkalmazható legyen a módszertan, valamint a tevékenységek és feladatok sora – sablonok és lépésről lépésre lebontott használati útmutató áll a felhasználó rendelkezésére, mely segítségével a tevékenységeket könnyen be lehet illeszteni az adott tantárgyba. Minden tevékenység és feladat bármilyen típusú tárgynál alkalmazható, legyen az tudományos vagy akár művészeti jellegű.

... hogy szigorú szabályok helyett javaslatokat tartalmaz a megvalósításra vonatkozóan – így maradhatunk a LELLE Kézikönyvben található sablonok és tevékenységek eredeti verziójánál, de el is térhetünk attól, hiszen ezek könnyen adaptálhatók a felhasználó igényei szerint.

... hogy a felhasználó az Kézikönyv egy-egy különböző részét használja – mivel a koncepció és a módszertani alkalmazás rugalmassága változatos felhasználási módot tesz lehetővé. A LELLE projektben résztvevő partnerek különböző módon tesztelték az Kézikönyv egyes részeit és moduljait, annak megfelelően, hogy mi illeszkedett legjobban a működésükhöz, a bevont hallgatók jellemzőihez és az elkötelezett oktatók által kiválasztott tantárgyakhoz.

... hogy további tevékenységeket és készségeket vonjunk be – mivel a LELLE Kézikönyv jelen formájában a tanulási készségek tantárgyi kereteken belül történő fejlesztésének első lépése. A Kézikönyv tehát bővíthető és kiegészíthető is egyben.

A koncepció és a módszertan legalaposabb megértéséhez javasoljuk minden modul tanulmányozását, az 1-es Modultól kezdve és az 5-ös Modullal zárva a folyamatot. Ez a megközelítés biztosítja, hogy a felhasználó a LELLE koncepció megértéséhez és a releváns tevékenységek tantervi beintegrálásához minden szükséges információt megszerezhesen.

A [“Hogyan használjuk a LELLE Kézikönyvet?”](#) rész segít az egyes modulok, részek és dokumentumok közötti eligazodásban. Miután kiválasztottuk a számunkra érdekes részt, a címre kattintva rögtön a modul keresett részére ugorhatunk. A bevezetés a kiválasztott rész összefüggésében nyújt információt a LELLE Kézikönyvről. A kereszthivatkozások és a kapcsolódó részekhez tartozó linkek segítségével könnyen megtalálhatjuk a szükséges magyarázatokat, definíciókat, további információkat, valamint a kapcsolódó dokumentumokat és sablonokat is.

5. A LELLE Kézikönyv moduljai

Az Kézikönyv olyan információk gyűjteménye, mely segíti a tanulási készségek fejlesztésének a beintegrálását a meglévő tantervekbe, ezáltal egy sokrétű eszközkészletnek tekinthető. Kialakításuknak köszönhetően viszont az egyes modulok önállóan is felhasználhatók.

Mind az öt modult ugyanaz a belső szerkezet jellemzi. Elsőként az adott modul tartalmáról kapunk áttekintést. Ebből a részből megismerhetjük a modul célját és struktúráját, azaz hogy hogyan értelmezzük a modult. Szintén ebben a részben kerül ismertetésre az adott rész kapcsolódása a LELLE Kézikönyv többi részéhez.

Az alábbiakban a modulok rövid áttekintésére kerül sor:

1 Modul – Általános áttekintés és háttér információ

A LELLE Kézikönyv ezen részéből megismerhetjük a projekt háttérét, hogy miért is vágtak bele a partnerek a tanulási készségek fejlesztésének tantervbe történő integrálását célzó kihívásnak. A fejezet tartalmazza az európai finanszírozási forrás és a résztvevő partnerek ismertetését is.

2 Modul – Jó gyakorlatok a tanulási folyamatok fejlesztésében

Ebben a modulban a LELLE partnerek által, a projekt keretében végzett kutatásról olvashatunk, mellyel a képzési anyagok kidolgozását alapozták meg. A részletes kutatási eredmények öt nyelven ([angolul](#), [magyarul](#), [lengyelül](#), [németül](#) és [hollandul](#)) szintén elérhetőek itt. A modul végigtanulmányozása után világos képet kapunk arról, mely tanulási kompetenciát erősítő készségekre esett a választás és miért. A tanulási készségek fejlesztéséhez összegyűjtött -

külön dokumentumban elérhető – legjobb gyakorlatok segítenek a legújabb, népszerű módszerek és modellek megértésében.

3 Modul – Képzési anyag mentoroknak és trénereknek

A LELLE Kézikönyv ezen része tartalmazza a projekt partnerek által kidolgozott anyagokat, melyeket be lehet illeszteni a meglévő tantervekbe. Ennek a modulnak az áttanulmányozásával megismerhetjük a hallgatói profil felmérését szolgáló kérdőívet, mellyel a hallgatók kritikus gondolkodás, problémamegoldás és a saját tanulási folyamatának a menedzselése készségek állapotát segít felmérni. A kérdőív öt nyelven érhető el ([angol](#), [magyar](#), [lengyel](#), [német](#) és [holland](#)). Az állapotfelmérés eredményeit figyelembe véve tudunk döntést hozni arról, hogy melyik alapvető készsége(ke)t szeretnénk fejleszteni, melyik tantárgy keretében. A modulban található a [képzési anyag](#), mely használható az oktatók képzésére is, hogy felkészítése őket a kapcsolódó dokumentumok megfelelő használatára. Ugyanezen dokumentumot javasoljuk használni a hallgatókkal is. A javasolt tevékenységek indítását segítő sablonok is megtalálhatók itt. A képzési anyagok és a sablonok négy nyelven állnak rendelkezésre ([angol](#), [magyar](#), [lengyel](#) és [német](#)).

4 Modul – Javaslatok a tanulási készségek fejlesztésének tantervi integrálására

A LELLE projekt résztvevői kidolgoztak [irányelveket](#) arra vonatkozóan, hogyan lehet a tanulási készségek fejlesztését célzó gyakorlatokat beépíteni a meglévő tantervekbe. A pilot alapján megfogalmazott javaslatokat, ajánlásokat és hasznos tippeket olvashatjuk ebben a részben.

5 Modul – Tanulási készségek fejlesztésének tapasztalatai

A LELLE Kézikönyv utolsó részében az eszközrendszer kiegészül a LELLE partnerek gyakorlati tapasztalataival. Összegyűjtötték a pilot során szerzett tapasztalatokat, hogy megoszthassák az Kézikönyv felhasználóival. Itt bepillantást nyerhetünk a hallgatói profilfelmérés összesített eredményeibe, valamint információt kapunk az alkalmazott mentorálási módszerekről. Minden résztvevő partner országában sor került regionális LELLE rendezvények lebonyolítására, melyek mind a figyelemfelkeltést, mind az eredmények disszeminációját szolgálták. Az egyhetes Summer Camp projekttalálkozón oktató kollégák ismerkedhettek meg a LELLE Kézikönyvvel, akik addig nem vettek részt a projekt tevékenységeiben illetve a pilot oktatásban sem. A Summer Camp résztvevői voltak az elsők, akik kipróbálhatták az Kézikönyvet. Ezen kollégák tapasztalatai és javaslatai beépítésre kerültek a végleges LELLE Kézikönyvbe, ebben a modulban pedig megtalálható ezek összegzése. Végül, de nem utolsósorban a LELLE Kézikönyvet bemutató nemzetközi konferenciáról is olvashatunk ebben a modulban.

* * *

A LELLE projekt résztvevői nagy hangsúlyt fektettek a pontosságra, a közérthetőségre és munkájuk színvonalára, a LELLE Kézikönyv így is módosításokra szorulhat. Szívesen fogadjuk véleményeiket, javaslataikat, valamint a lehetséges további fejlesztéssel kapcsolatos ötleteiket. Kérjük, használja a [LELLE Kézikönyv Kiegészítési Javaslatok Űrlapot!](#) További gondolataikat a LELLE projektvezető partneréhez, a Pannon Egyetemre küldhetik a következő e-mail címre: lelle@gtk.uni-pannon.hu

A legújabb információkért kérjük, látogassa rendszeresen a projekt honlapját (<http://lelle.gtk.uni-pannon.hu/en/home/>). A honlapon megtalálja a LELLE partnerek aktuális eseményeit, valamint a LELLE Kézikönyvhöz kapcsolódó információkat és eredményeket is.